

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

2 oktober 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Interpellatie van de heer André Denys tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de bestrijding van dopinggebruik in de sport

Interpellatie van de heer Felix Strackx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de bestrijding van dopinggebruik in de sport

Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de evolutie van lidgelden van sportclubs

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 2 oktober 2003

VOORZITTER : De heer Jo Vermeulen

– *De interpellaties worden gehouden om 09.59 uur.*

Interpellatie van de heer André Denys tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de bestrijding van dopinggebruik in de sport

Interpellatie van de heer Felix Strackx tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de bestrijding van dopinggebruik in de sport

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van heer Denys tot de heer Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, en van heer Strackx tot minister Keulen, over de bestrijding van dopinggebruik in de sport.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, er zijn twee aanleidingen voor deze interpellatie. Er was enerzijds de publicatie van de cijfers over dopingcontroles in de eerste 6 maanden van 2003. Anderzijds was er het publieke debat naar aanleiding van het gerechtelijke optreden van het parket van Kortrijk in de zaak van de veearts uit Oostrozebeke.

Ik ga eerst in op de dopingcijfers van de Vlaamse Gemeenschap. Er werden tot eind juni 1247 sporters gecontroleerd, waarvan er 78 positief werden bevonden. Op zich zeggen die cijfers misschien niet zo veel, maar als we ze vergelijken met het vorige jaar blijkt dat er op die 6 maanden tijd bijna evenveel sporters positief zijn bevonden als in 2002. Dat las ik toch in de kranten.

Ongeveer een derde van de controles, namelijk 424, werden uitgevoerd bij wielrenners. Van de 78 positieve gevallen waren er 41 in het wielrennen.

Net als veel van de hier aanwezige leden draag ik de wielersport een warm hart toe. Voor mij is dat een pijnlijke vaststelling. Toch kunnen we er niet naast kijken.

Ons wielersport hart bloedde nog meer toen ons het bericht bereikte dat een wielerkampioen als Johan Museeuw, waarnaar ik erg opkijk, in opspraak is gekomen naar aanleiding van het gerechtelijk onderzoek in Kortrijk. Daar het onderzoek nog loopt, kunnen we hier niets over zeggen. Persoonlijk wil ik enkel het volgende kwijt : ik ken Johan Museeuw als een sportman die zich steeds zeer sterk bewust is geweest van zijn voorbeeldfunctie voor de jeugd. Zolang het tegendeel niet bewezen wordt, blijf ik in hem geloven.

Maar onze passie voor de sport in het algemeen en voor een specifieke sport mag ons niet blind maken voor de donkere kanten die er ook zijn aan topsport. Iedereen weet dat doping een van die donkere kanten is, die naar mijn aanvoelen steeds de kop zal opsteken. In topsport en competitie probeert men tot het uiterste te gaan. Doping zal daar steeds mee verbonden blijven. Toch hebben noch ikzelf noch de andere leden zich daardoor laten verblinden.

Toen ik deze interpellatie voorbereidde, heb ik nog eens nagegaan wat de Vlaamse Gemeenschap zoal heeft gedaan inzake de bestrijding van deze fraude. Dat is merkwaardig veel. Als er één terrein is waar de regionalisering van de sport bewezen heeft een voordeel te zijn, dan is dat onder meer inzake dopingbestrijding en wat men het medisch verantwoord sporten noemt. In 1990 heeft dit parlement uitgebreid gedebatteerd over een tekst terzake. Dat gebeurde met jaren voorsprong op de Franse Gemeenschap, die terzake nooit iets heeft gedaan.

In 1998 ontstond eveneens een publiek debat naar aanleiding van de Festina-zaak in de Tour. Daar hebben we toen zeer uitgebreid over gepraat in dit

Denys

parlement. De Vlaamse administratie was toen al lang bezig met dopingcontroles, maar de publieke opinie kreeg de indruk dat die administratie onvoldoende haar werk deed. Toen hebben we in dit parlement een hoorzitting gehouden met deskundigen uit de sportwereld en de academische wereld, en met het college van procureurs. Dat heeft geleid tot het opstellen van een voorstel van resolutie, dat het Vlaams Parlement op 5 mei naar ik meen vrijwel unaniem heeft goedgekeurd.

Een drietal aspecten van deze resolutie wil ik vandaag aankaarten, in het licht van de publieke debat dat is ontstaan. Ik wil onderzoeken in welke mate drie punten van de resolutie ook in de praktijk worden uitgevoerd. Ik som ze even op. Er is het samenwerkingsprotocol dat zou worden afgesloten tussen het parket en de Vlaamse administratie. Er is het toezicht op de uitvoering van de dopingcontroles. Meer specifiek hadden we toen gepleit voor het verlenen van politionele bevoegdheid aan de controleurs. Ook zouden de controleurs moeten voldoen aan een soort neutraliteitsvereiste, om te vermijden dat ze rechter en partij zouden zijn. Tot slot was er het toespitsen op de doelgroep. Deze drie aspecten zijn zeer sterk aan bod gekomen bij de discussie over het voorstel van resolutie en tijdens de hoorzitting.

Mijnheer de minister, we hebben in de pers gelezen dat u ondertussen een nieuw ontwerp van decreet voorbereidt. Zo zou u de dopingcontroles willen uitbreiden, los van de competitie. Er zouden ook controles plaatsvinden in de trainingsperiodes. Daar sta ik achter. Ik ga me nu evenwel niet toespitsen op uw ontwerp, want die kans zullen we nog krijgen. Ik spits me toe op de uitvoering van de resolutie.

In de jaren negentig heeft de overheid er bewust voor gekozen om doping uit het strafrecht te halen en het gebruik ervan administratief te laten bestraffen. Deze keuze is onder meer vastgelegd in het decreet inzake medisch verantwoord sporten. Een sporter die een dopingovertreding begaat, verschijnt niet meer voor de rechter. Vroeger was dat wel het geval, maar dat leidde tot uitzichtloze discussies. De huidige werkwijze, door middel van administratieve sancties, is een goede zaak. Op die manier kan de zaak veel vlugger worden afgehandeld. Het nadeel was dat de samenwerking tussen de administratie en het gerecht verleden tijd was. Het gerecht bleef verantwoordelijk voor de sanctionering van de dopinghandel.

Tijdens de hoorzitting in 1998 heeft de vertegenwoordiger van het college van procureurs gezegd dat dit zou moeten veranderen. Hij wilde dat het gerecht zeer nauw zou samenwerken met de administratie omdat men daar enorm veel informatie uit kan halen, alles in beeld kan brengen en veel efficiënter kan optreden. Naar aanleiding hiervan is er een protocol gekomen tussen Justitie en de Vlaamse administratie.

Ik stel me nu toch vragen bij de manier waarop dat protocol in de praktijk wordt uitgevoerd. Een aantal feiten doen me die vragen stellen. Ik geef een voorbeeld van een renner, in de categorie elite zonder contract, die al twee of drie keer is geschorst door de Vlaamse administratie. Ik mag zijn naam noemen, want hij heeft het openlijk toegegeven : het is Johan Verhaegen. Hij zei hoeveel Nandrolon en andere dingen hij heeft gebruikt, en stelde dat hij ging stoppen. Hij was vorig jaar en twee jaar geleden zegekoning. Hij bekent dus openlijk dat hij heeft gebruikt. Ik vraag me af waarom er bij een tweede schorsing geen samenwerking komt met Justitie om na te gaan waar hij zijn producten haalt.

Eigenlijk zou hier moeten worden opgetreden door de administratie en Justitie samen. Ik hou meer van een gerechtelijk optreden dat niet spectaculair is, maar wel efficiënt. Ik geef u dit voorbeeld om na te gaan in welke mate dit protocol in de praktijk wordt uitgevoerd. We moeten de dealers kunnen aanpakken en moet nagaan, via degenen die zijn gepakt, waar de producten vandaan komen. Met iedereen die gepakt en geschorst is, zou Justitie een gesprek moeten hebben om de dealers en de netwerken te kunnen opsporen. Als dat gebeurt, kan het probleem vlug in kaart worden gebracht.

Een tweede aspect betreft de controleurs. Er is een dubbel probleem. Als deze mensen geen politionele bevoegdheid hebben, zijn ze beperkt in hun optreden. Aan de andere kant moet je ervoor zorgen dat degenen die controleren, een smetteloze naam hebben en geen rechter én partij zijn. Ik weet niet of die controleurs politionele bevoegdheid hebben, maar ik stel wel vast dat er vandaag nog steeds ploegdokters worden aangeduid als controleur, die dus rechter en partij zijn. We hebben er destijds voor gepleit een aantal dokters als ambtenaar aan te stellen om de zuiverheid te behouden. U begrijpt ook dat als een ploegdokter wordt aangeduid, renners uit andere ploegen dit automatisch beschouwen als een vorm van favoritisme. Dit punt werd ook besproken in de hoorzitting naar aanleiding van onze resolutie.

Denys

Mijn derde punt heeft betrekking op de doelgroepen. De overheid kan niet alles controleren. Ik las in de tijd dat men de golfers en de kaartclubs zou controleren – en nu ik overdrijf een beetje. Om efficiënt dopingcontroles uit te voeren, moet de administratie vandaag controleren waar de grootste kankergezwellen zitten. Ik denk ook dat ze weet waar die kankergezwellen zitten, en ze moet zich daarop richten. Ik denk ook dat dit gebeurt, maar het moet duidelijker zijn. Iedereen weet dat bijvoorbeeld in het wielrennen er een kankergezwel zit bij de oudere amateurs. Soms zijn het profs die terugkeren maar geen contract meer hebben. Uit de cijfers blijkt dat de meeste gevallen terug te vinden zijn bij de vrije bonden en de eliterenners zonder contract. Daar kunnen we niet streng genoeg optreden.

Ik erken dat de wielersport op dit ogenblik het meest in het vizier loopt wat dit probleem betreft, maar ook het bodybuilden. Ik vraag dat de overheid zich meer zou toespitsen op de kankergezwellen, zonder de jeugd uit het oog te verliezen. Ik denk dat wie enkele keren gepakt is, uiteindelijk toch zal stoppen met de sport.

Het is volgens mij een goed idee om de namen van de overtreders te publiceren in de pers. Ik weet niet of het decreet hierin voorziet of dit verbiedt, maar het zou niet slecht zijn dit door te voeren. Er zijn renners die al twee of drie keer gepakt zijn, maar naar mijn mening mag ook na een eerste overtreding de naam bekendgemaakt worden. De publieke opinie kan zo fungeren als een soort sociale controle. Dit voorstel kan misschien wel stuiten op privacy-bezwaren.

De voorzitter : U bedoelt toch publicatie van de namen na een veroordeling.

De heer André Denys : Uiteraard na veroordeling. Als de procedure is afgesloten, ben ik er voorstander van om de namen te publiceren.

Als ik lees dat Johan Verhaegen – bij wijze van spreken – de voorbije jaren al 3 keer geschorst werd, doet dit wel de ronde in het peloton. Indien dit na een eerste veroordeling openlijk was gezegd, hadden we een ander beeld gekregen, want ik stel vast dat sommige journalisten dergelijke zaken verzwijgen.

Er moet nauwer samengewerkt worden met het parket om de netwerken sneller te ontdekken. Hierover bestaat een protocol, maar ik heb de in-

druk dat er in de praktijk te weinig gebruik van wordt gemaakt. Het optreden van het parket is soms spectaculair, maar het in alle stilte opsporen van de netwerken gebeurt te weinig.

De controleurs moeten politionele bevoegdheid krijgen. Tegelijkertijd mogen geen ploegdokters meer aangeduid worden om controles uit te voeren, maar enkel dokters die neutraal en objectief zijn. Ik pleit ervoor om de controles toe te spitsen op de echte kankergezwellen, om die met de grootste inzet aan te pakken.

Doping in de sport mag niet worden gebagatelliseerd, maar moet zwaar bestreden worden. Ik wil wel afstand nemen van het veroordelen van de sport, zoals gebeurd is door mijn collega, VLD-senator Jacques Germeaux. Ik waardeer zijn uitspraak totaal niet. Ik heb ze volksvreemd genoemd en vind ze ook onliberaal, maar dat is een interne bemerking.

De wielersport heeft veel mooie kanten, en ik geef een voorbeeld. Onlangs ben ik gaan fietsen met Rik Van Looy, die 70 jaar is. Ik kan een beetje fietsen en mijn metgezellen konden nog beter fietsen, maar Van Looy was de beste van de hele groep. (*Gelach*)

Dat heeft me pijn gedaan, maar ik wil enkel zeggen dat topsport – als alles correct gebeurt – niet nadelig is voor de gezondheid. We mogen de negatieve kanten niet overbelichten, maar we mogen ze ook niet onderbelichten. Daarom feliciteer ik de Vlaamse overheid met haar beleid van de voorbije jaren.

Internationaal wordt nu ook nauwer samengewerkt met het WADA, het World Anti-Doping Agency. Soms wordt gezegd dat de Vlaamse controles niet afgestemd zijn op de internationale controles. Er mogen veel controles zijn, maar het mag niet belachelijk worden. Daarom pleit ik ervoor om met de internationale organisaties af te spreken hoe de controles moeten gebeuren.

Wat we doen, hoeft niet spectaculair te zijn, maar wel efficiënt en de resultaten mogen publiek gemaakt worden.

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het was een zwarte zomer voor de geloofwaardigheid van de sport.

Strackx

Er ging bijna geen dag voorbij of de media maakten melding van nieuwe dopinggeruchten. Eerst was er de rondvraag over dopinggebruik bij voetballers in eerste klasse, met verrassende resultaten. Dopinggebruik bleek in het voetbal iets meer verspreid te zijn dan verwacht. Daarna waren er de wereldkampioenschappen atletiek met de heisa over Kelly White – de Amerikaanse sprintster die de 100 meter heeft gewonnen –, de uitspraken over Justine Henin en het onderzoek in Italië naar epo-gebruik bij topvoetballers. Onlangs werd er in Italië nog een wielrenner van 13 jaar betrappt op het gebruik van epo.

Bij ons was het hoogtepunt de aanhouding van een hormonenhandelaar – die actief was in Vlaamse wielermilieus – en een verzorger van verschillende Vlaamse toprenners. Dit heeft de hele Vlaamse wielersport aan het wankelen gebracht.

De bezwarende getuigenissen van een aantal ex-wielrenners wekken de indruk dat doping in de topsport – maar ook op lagere niveaus – eigenlijk een ingeburgerde, en bijna onvermijdelijke praktijk is. Zelfs amateurwielrenners laten zich bevoorraden vanuit Spanje of via het internet, waarlangs ze blijkbaar heel gemakkelijk aan om het even welk dopingproduct kunnen raken. Dat is al een gedeeltelijk antwoord op de vraag van de heer Denys waar ze die producten halen. Daarbij komt nog dat amateurwielrenners de voorbije jaren vrijwel niet meer werden gecontroleerd. Slechts het voorbije jaar werden de controles voor die categorie opnieuw ingevoerd, dan nog enkel tijdens de competities, wanneer alle sporen van hormonengebruik tijdens de winterperiode reeds lang uit het lichaam zijn verdwenen – als ze al kunnen worden opgespoord. Al deze schandalen bezorgen de sport in het algemeen en de Vlaamse wielersport in het bijzonder een zeer slecht imago, zozeer zelfs dat een VLD-senator het voorstel lanceerde om dan maar meteen alle wielervedstrijden in Vlaanderen op te schorten tot de sport gezuiverd is van alle doping-schandalen : een enigszins overdreven, maar een begrijpelijke reactie.

Mijnheer de minister, u bent de vijfde minister van Sport in net zoveel jaren. Ik ga u persoonlijk dus niet beladen met alle zonden Israëls, maar het is duidelijk dat het dopingbeleid van de Vlaamse Gemeenschap, hoe goed bedoeld ook, hier te kort is geschoten. Met nauwelijks 2.000 controles per jaar lijkt de pakkans me veel te klein. Gaan we ervan uit dat 200.000 mensen 30 maal per jaar deelnemen aan een competitie – en dat lijkt me een heel lage

schatting –, dan komt dit neer op 6 miljoen competitie-momenten per jaar. Daardoor is de pakkans 1 op 3.000. Dat is veel te laag.

Er is dan ook nog de klaarblijkelijke onopspoorbaarheid van sommige producten. Zo zou epo in Vlaanderen onopspoorbaar zijn, niet door – zoals u en ik oorspronkelijk dachten – een gebrek aan bloedafnames, maar gewoon omdat gesofisticeerde apparatuur ontbreekt. Die apparatuur zou reeds langer beloofd zijn aan het laboratorium van professor Delbeke in Gent. Mijnheer de minister, ik weet niet of u dat kunt bevestigen of ontkennen. Ik las dit in een artikel in De Morgen getiteld ‘Keulen moet naar Gent’.

Ik vraag u of dit klopt of niet. Er stonden fouten in het artikel, dus ik vraag me af of deze bewering klopt. Voor het opsporen van epo zijn bloedafnames niet nodig, zo blijkt : epo kan worden opgespoord in urine, mits gesofisticeerde apparatuur.

Dan is er nog de grijze zone tussen verboden producten en producten die weliswaar toegelaten zijn, maar waarrond toch een negatieve sfeer hangt. Even oneerlijk als de dopinggebruiker die niet wordt bestraft, is het feit dat zuivere sportbeoefenaars in een sfeer van verdachtmaking hun sport moeten beoefenen. Dat lijkt me net zo erg, en misschien nog erger. Hier duidelijkheid in scheppen zou voor iedereen een uitkomst kunnen bieden.

Er is ook de smalle grens tussen het opsporen van dopinggebruik en het ontketenen van een heksenjacht, tussen dopinggebruik en het recht van de sportbeoefenaar om zich bij een ziekte of een blessure te kunnen verzorgen, net zoals wij allen. Die grens zou duidelijker moeten worden afgelijnd, met een betere informatie ten behoeve van de sportbeoefenaar.

In een andere krant lees ik dat binnenkort op internet een lijst te vinden zal zijn met producten die al dan niet als doping worden beschouwd, zodat sportlui daar kunnen nagaan of ze al dan niet onbewust wegens hun medicatie positief kunnen worden bevonden bij een dopingcontrole. Dat lijkt me echter onvoldoende. Op de bijsluiter bij medicijnen zou duidelijk moeten worden vermeld of het product in een bepaalde dosis een aanleiding kan geven tot een positief resultaat bij een dopingtest. Als we de sport haar geloofwaardigheid willen teruggeven, zal de Vlaamse Gemeenschap een tandje moeten bijsteken. Ze zal bij de volgende begrotingsopmaak, die niet zo lang meer zal uitblijven, in een forse verhoging van de middelen voor dopingbestrijding moeten voorzien, al was het maar opdat

Strackx

het aantal controles kan worden opgedreven en de nodige apparatuur kan worden aangekocht om alle producten te kunnen opsporen.

Mijnheer de minister, welke maatregelen hebt u genomen om de pakkans van dopinggebruikers te verhogen, de opspoorbaarheid van bepaalde producten mogelijk te maken of te vergroten en de dubbelzinnigheid inzake bepaalde producten te doen verdwijnen? Welke maatregelen hebt u genomen om het onderscheid tussen doping en medische verzorging duidelijk te maken, de informatie over de dopinglijst ten behoeve van sportbeoefenaars te verbeteren en de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap die toezicht houden op de uitvoering van die dopingcontroles politionele bevoegdheid te geven? Dat laatste was immers ook een eis van de resolutie waarover de heer Denys het had.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik was nog iets vergeten, mijnheer de voorzitter. In de wielerwereld leeft het sterke gerucht dat bij grote topevenementen in de atletiek en bij het tennis, organisatoren soms eisen, op verzoek van hun buitenlandse – Amerikaanse of andere – sportvedetten, dat er geen controles zouden zijn. Daarop zou soms worden ingegaan. De administratie en de overheid zouden dat spel soms meespelen. Klopt dat gerucht? De wielerwereld voelt zich immers sterk gevisieerd.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, de dopingproblematiek is essentieel als we het hebben over sport en sportbeleid.

De bevoegdheid over sport is er een waarmee ik weliswaar enigszins vertrouwd was, maar waarvoor ik misschien in het begin iets minder gepassioneerd was. Gaandeweg heb ik echter een heel grote passie opgevat voor de sport en alles wat met betrekking daarmee gebeurt. Precies vanuit die liefde voor de sport moeten we erg bekommerd zijn over de fair play. Het competitieve element is steeds aanwezig bij sport, zelfs als het gaat om recreatief sporten. De bekommernis is dan dat degene die wint, dat heeft gedaan op een correcte en eerlijke manier. Dan gaat het dus over een combinatie van objectieve factoren: degene die het beste is, degene die het meest getraind heeft en het meeste tactisch inzicht heeft, en niet degene die kan terugvalen op de beste apotheek of de beste dokter.

Een ander aspect is dat van de gezondheid. In hun drang om te presteren kunnen mensen zo gebiologeerd zijn door resultaten dat ze vergeten dat, als hun sportcarrière achter de rug is, na hun dertigste, hun leven minstens nog even lang en hopelijk voor hen nog veel langer zal duren. Soms moet men mensen terug met de voeten op de grond helpen, en hen doen beseffen dat ze spelen met hun toekomst.

Er is ook een moreel aspect. Hier werd reeds op gewezen dat heel veel jonge mensen die grote sportfiguren als voorbeeld hebben. Ik zou de jonge mensen niet de kost willen geven die een poster van een of andere sportheld op hun kamer hebben hangen. Die sporthelden worden hen voorgehouden als toonbeelden van doorzettingsvermogen. Voor jonge mensen is het belangrijk dat ze zulke voorbeelden hebben. De heer Denys verwees nog naar Johan Museeuw, die zich daar terdege van bewust is. Mocht naderhand dan blijken dat het allemaal trucaje is geweest, dan stort meer dan één wereld in elkaar.

Ten slotte is de dopinggebruiker ook bezig financieel de poten van onder zijn eigen stoel weg te zagen. Dat beseft hij echter onvoldoende. Zeker bij competitiesport wordt gewerkt met sponsors en commerciële belangen. In welke mate willen bedrijven hun naam op termijn nog verbinden aan clubs als die naderhand synoniem staan voor doping? We hebben dat meegemaakt met de Festina-zaak. Festina is een merk van kwaliteitshorloges, maar op een bepaald ogenblik, zo herinner ik me, vroeg iemand me of het een merk van dopingproducten was. De topsporters moeten dus heel goed beseffen waarmee ze bezig zijn, want door dopinggebruik ondergraaft het financiële draagvlak van de eigen competitie en de eigen sport. Dit alles mogen we zeker niet uit het oog verliezen.

Maar we moeten ook steeds met de voeten op de grond blijven. Van degenen die in de eerste 6 maanden van dit jaar werden gecontroleerd, werd 5,6 procent positief bevonden. Dat betekent dat een overgrote meerderheid zuiver aan sport doet en geen doping gebruikt. Ik vind het belangrijk dit te vermelden, want er ontstaat al snel de indruk dat alles door en door rot is. Dat is onwaar en onheus. Wie dit beweert, doet onrecht aan die vele mensen die op een correcte en zuivere wijze met hun sport bezig zijn. Dan heb ik het niet alleen over de sportlui zelf. We weten allemaal dat sport enthousiast maakt en heel veel mensen raakt. Daarom vond ik het voorstel van mijn partijgenoot om die wielerwedstrijden te verbieden zo dwaas. Ik heb het na-Tourcriterium in Aalst bijgewoond. Welnu, hoewel

Keulen

de Belgen een slechte Tour achter de rug hebben, waren er meer dan 40.000 mensen. Sommigen van hen hadden wellicht al in geen jaren op de fiets gezeten, maar iedereen genoot. Daarom is het goed te beseffen dat de grote meerderheid correct aan sport doet.

Er is inderdaad sprake van een aantal uitschieters. In het wielrennen gaat het over een cijfer van 15 percent. We zijn momenteel echter bezig met zeer intensieve controles, op een doorgedreven manier. Wie intensief controleert, zal ook meer aan het licht brengen. Als er meer aan het licht komt, zijn we geneigd om te denken dat de zaken van kwaad naar erger gaan. Ik wil dit alles ook niet relativiseren, maar als er op een professionele manier wordt gecontroleerd, dan lopen er meer mensen tegen de lamp. Dat betekent misschien ook dat we goed controleren en een heel belangrijk signaal geven. Niet alleen beschermen we degene die correct is, maar wie slechte bedoelingen heeft is meteen ook gewaarschuwd.

Die 15 percent bij het wielrennen was voor een groot deel te wijten aan het feit dat een aantal renners gewoon niet naar de controle waren gekomen. Dokter Cooman, die hoofd is van de administratie Medisch Verantwoord Sporten, bevestigde me dit. Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om deze administratie te prijzen, omdat ze vandaag model staat voor onze hele administratie en de dopingadministraties in de rest van de Europese Unie. Deze mensen doen dit op een zeer professionele wijze. Er zijn 37 controles geweest, waarbij in 23 gevallen het resultaat als positief geregistreerd staat omdat de renner niet was komen opdagen. Die positieve gevallen bestaan dus voor 25 tot 30 percent uit weigeraars, mensen die niet kwamen opdagen voor de controle en dan ook als positief werden beschouwd. Dat iemand niet komt, kan erop wijzen dat hij vreest tegen de lamp te lopen, maar het kan soms ook te wijten zijn aan een misverstand. Ik wijs hier maar op voor de volledigheid, om deze zaak wat te duiden, zonder het meteen als verzachtende omstandigheid te willen invoeren.

Mijnheer Strackx, die stijging is er ook gekomen omdat men ondertussen de amateurs veel intenser controleert. Vooral in die categorie valt die stijging waar te nemen. Terzake speelt de voorbeeldfunctie een heel belangrijke rol. Als men het heeft over de amateurs, dan gaat het heel vaak over jongeren.

Ook krijgen we als verantwoordelijke overheid veel meer tips uit de sportmiddens zelf. Dat vind ik

een positieve evolutie. Steeds meer mensen beseffen daar immers dat sommigen het eigen imago, en dus ook de eigen geloofwaardigheid en de toekomst van de sportdiscipline, naar de haaien helpen. Mensen bellen bijvoorbeeld de Dopinglijn om te melden dat ze in hun club af te rekenen hebben met iemand die slikt en te vragen dat er wordt gecontroleerd, zodat die rotte appel uit de mand wordt verwijderd.

Doping is ook een zaak van bewust zijn. In 1965 werd er een wet goedgekeurd en in 1991 is er een Vlaams decreet gekomen. We brengen nu wijzigingen aan aan dat decreet. Bij de dopingproblematiek is er immers sprake van perfectioneringen, en we komen vandaag inderdaad ook farmaceutische spits technologie tegen. Daarom hebben we in ons ontwerp van wijzigingsdecreet in een aantal modaliteiten voorzien om te trachten de gebruikers de pas af te snijden of het hen alleszins zo moeilijk mogelijk te maken. Zo gaan we inderdaad controles buiten de competitie organiseren, zodat we dopingkuren kunnen verstoren. We gaan doeltreffender optreden tijdens de winterstop, in periodes van trainingskampen. We proberen de dopinggebruikers het leven zo moeilijk mogelijk te maken.

Mijnheer Strackx, die bloedstalen hebben inderdaad op zich niets met epo te maken. Het controleren van bloed heeft als grote voordeel dat er bij bloedstalen meteen indicaties zijn dat er manipulaties in het spel zijn, want bloed geeft dat meteen aan. Het controleren op epo zal toch moeten gebeuren via urine. In bloed blijven die manipulaties veel langer aanwezig, terwijl ze in andere lichaamsvochten veel sneller oplossen. Ook genetische doping wordt nu opspoorbaar. Daar bestaat nu ook een wettelijk instrumentarium voor.

Als we over deze problematiek spreken, zijn we soms ook een beetje bezig met subversief werk : we moeten dingen zeggen waardoor mensen op ideeën kunnen komen. Vandaag worden er producten toegediend die de aanmaak van lichaamseigen hormonen stimuleren, zodat sporters meer hormonen hebben en dus over meer vitaliteit en prestatievermogen beschikken. We hebben nu een instrumentarium om dat op te sporen zodat we kunnen optreden.

Nu ga ik in op de specifieke vragen. Mijnheer Denys, er wordt samengewerkt met het parket, en die samenwerking is vrij intensief. De samenwerking verloopt goed. Wat dat betreft, hebben we een partner die zeer goed meewerkt. Die politieke bevoegdheid is er ook.

De heer André Denys : Ik gaf daarstraks een voorbeeld van een renner die twee of drie maal is geschorst en zijn gebruik openlijk toegeeft. Op welke wijze gebeurt dit dan ?

Minister Marino Keulen : Het parket is op dit ogenblik op meerdere plaatsen in Vlaanderen bezig met het onderzoek naar netwerken. Meer kan ik daarover niet zeggen.

De samenwerking maakt doeltreffend optreden mogelijk. We zien er de resultaten van. De artsen hebben politionele bevoegdheid en kunnen eisen dat iemand zich laat controleren en lichaamsvocht ter beschikking stelt. Ze kunnen, eventueel met een dwangbevel van een onderzoeksrechter, ook in de privé-sfeer binnentreden om onderzoeken te doen.

In het nieuwe decreet is in schorsingen voorzien van drie maanden tot twee jaar. U hebt zelf gezegd dat u hebt gekozen voor een disciplinaire aanpak, omdat, als we via de rechtbanken werken, het een eeuwigheid zou duren en de sportcarrière al voorbij is vooraleer we iemand kunnen bestraffen. Disciplinair kunnen we overtreders raken op het moment dat het echt pijn doet. Een straf heeft maar zin in de mate dat ze pijn doet en ze mensen ertoe aanzet zich te bezinnen en die fout niet meer te maken.

Ik heb een persoonlijke bedenking : waarom zou men iemand die herhaaldelijk tegen de lamp loopt, niet levenslang schorsen ? Zo iemand maakt de stiel kapot, ook voor anderen. In het wielrennen gaat het over 15 percent overtreders. Dat betekent meteen dat 85 percent correct bezig is. Als we de rotte appels eruit halen, is dat een goede zaak voor de geloofwaardigheid van de sport en voor degenen die serieus bezig zijn. Die krijgen daardoor meer kansen, want ze kunnen zich meten met degenen die ook op een correcte manier aan sport doen.

Het gebeurt soms dat ploegdokters ook controle-arts zijn. Ze controleren echter nooit bij hun eigen ploeg en ze treden altijd met twee op als er een ploegdokter bij is. In dat geval is de andere dokter geen ploegdokter en zo houdt men het systeem in balans. U zegt eigenlijk : ‘als men bij de hond slaapt, krijgt men ook zijn vlooiën’, maar dat is onheus, want er is ook altijd een tweede controlerende arts bij. Deze mensen zijn ook gebonden aan hun deontologie. Soms is de vraag stellen, ze beantwoorden. We moeten oppassen dat we de geloofwaardigheid van ons eigen controleapparaat niet

onderuit halen. We doen er alles aan om de geloofwaardigheid optimaal te maken.

Mijnheer Strackx, u zegt dat tweeduizend controles te weinig zijn, maar hiermee zitten we aan de kop van de controles op jaarbasis. Met goed vijftig weken in een jaar geeft ons dat bijna veertig controles per week. Dat is gigantisch veel. In Nederland bijvoorbeeld zijn er 1.500 controles per jaar, in Frankrijk, dat 30 keer zo groot is als Vlaanderen, zijn er 7.000 controles per jaar. Als er een probleem is, zit dat zeker niet in het aantal controles. U zegt zelf dat het geen heksenjacht mag zijn, maar tegelijkertijd pleit u voor meer controles.

Die 2.000 controles zijn alleen controles van de Vlaamse Gemeenschap. Het Brussels Gewest zit daar niet bij, want die overheid is zelf bevoegd voor de controles. Daarbuiten zijn er nog de controles van de internationale sportfederaties en van WADA. Als we die erbij tellen, komen we aan een gigantisch hoog aantal. Ik heb enige tijd geleden met de heer Lefevere een debat gehad in de Zevende Dag. Hij zei dat ze soms met drieën aankloppen waardoor het iets van een heksenjacht krijgt. Normaal worden de controles heel goed afgesproken. Toen bijvoorbeeld in Heusden-Zolder het wereldkampioenschap wielrennen plaatsvond, was de afspraak dat de internationale sportfederatie de controles zou doen. Het zou te gek zijn als men de wielrenners zou vragen een plas af te leveren aan Medisch Verantwoord Sporten, één aan de internationale wielersfederatie en nog één aan WADA – ze zullen veel pinten moeten drinken. Zoiets is materieel bijna onmogelijk. Hierin zijn we zakelijk en functioneel, af en toe loopt het wel eens mis, maar het blijft binnen de perken.

Over het verhaal dat sommige grote organisatoren of managers eisen dat hun atleten niet zouden worden gecontroleerd bij grote competities, kan ik formeel antwoorden : in Vlaanderen gebeurt dat niet. We voeren onze controles uit en ik pleit onschuldig. Er zijn andere grote sportmanifestaties in dit land, maar niet op het grondgebied van Vlaanderen, waar ik niets over kan zeggen. Ik zeg dit niet omdat ik vermoed dat het daar gebeurt, ik weet het gewoon niet. In Vlaanderen krijgen we deze eisen in elk geval niet. Als dergelijke eisen worden gesteld, zouden we er absoluut geen rekening mee houden.

Het zal met het wijzigingsdecreet mogelijk worden dat de namen van de overtreders, wat ze hebben gedaan en de opgelegde straf, worden vermeld op het internet. Men weet dus waar men zich aan te houden heeft en wat de consequenties zijn als men

Keulen

dat niet doet. We weten dat het parket van Kortrijk vandaag een onderzoek voert. Iedereen is onschuldig tot het tegendeel is bewezen, maar alleen al het feit dat het onderzoek wordt gevoerd, brengt een smet op iemands reputatie.

Er zal een bekendmaking komen op de Dopinglijn van welke medicijnen, met de samenstelling ervan, doping zijn. Zo kan men achteraf niet meer zeggen : 'ik wist het niet'. Vanaf 7 oktober komt deze informatie op de Dopinglijn. Dit zal misverstanden uitsluiten en zo zijn we gewapend tegen het argument dat de sportman die zegt dat hij geen dokter is, en zijn verkoudheid met een huismiddeltje heeft opgelost, dat achteraf dan doping blijkt te zijn. De gegevens van de Dopinglijn evolueren, want er komen steeds nieuwe producten op de markt.

Met het nieuwe decreet zijn de verenigingen en de federaties verplicht om de straffen te melden aan hun hogere echelons. De clubs zijn verplicht ze te melden aan hun federatie, en die is verplicht het te melden aan haar internationale federatie. Vandaag was het mogelijk dat, als iemand nog in een fase van anonimiteit zat maar werd betrapt, de clubs dit doodzwegen. De clubs zijn nu verplicht dit te melden om het de overtreeders zo moeilijk mogelijk te maken en ook hun straf daadwerkelijk toepasbaar te maken. Zonder die meldingsplicht van de fout en de straf, kan een gestrafte gewoon verder doen met zijn sport, want het heeft nooit de krant gehaald. Het feit dat het moet worden gemeld, zal de kring van de beslotenheid overstijgen. Bij een straf moet men het nadeel ervan ook daadwerkelijk ondervinden, waardoor men zich gaat bezinnen en in de toekomst niet meer in de fout zal gaan.

Het is de bedoeling om de controles van professor Delbeke van Gent zo spoedig mogelijk rond te krijgen. Het zijn wij niet die moeilijk doen over controles op epo via urine, maar professor Delbeke heeft zelf een probleem om met zijn lab aan de universiteit van Gent te blijven. Het is een intern probleem van de Gentse universiteit. Ik wil me hier niet achter verschuilen, maar het is de realiteit.

Het feit dat ik de vijfde minister van Sport ben, heeft de beleidsvoering niet vertraagd. Het wijzigingsdecreet medisch verantwoord sporten heeft alle echelons doorlopen, tot en met de Raad van State en de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het is een mechaniek die op gang is gekomen en verder zijn gang gaat. Alle

opeenvolgende titularissen beseffen dat als over sport wordt gesproken, er ook over fair play en geloofwaardigheid wordt gesproken, en daar is dopingcontrole een essentiële sleutel in. Het heeft altijd topprioriteit gekregen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de minister, ik apprecieer bijzonder de ernst waarmee u het dossier opvolgt. Veel politici verbinden zich graag aan de sport als het goed gaat, en staan graag op de foto met de overwinnaar, maar als het slecht gaat, horen we ze niet meer of breken ze zelfs de sport af. Ik apprecieer dat u ook aan de moeilijke kanten van de sport met ernst werkt, samen met uw administratie.

Ik ben verheugd over de nieuwigheden, zoals de meldingsplicht, die zullen meehelpen om een positief klimaat te creëren voor de bestrijding van doping. Ik ben het echter niet eens met één zaak. Het feit dat ploegdokters controles uitoefenen, zelfs al zijn ze met twee, tast de geloofwaardigheid van de controles aan. Dat is vergelijkbaar met de veearts uit Oostrozebeke die controleur was op Waregem Koerse. Dat maakt die dopingcontrole totaal ridicul. Ik beschuldig de ploegdokters er niet van dat ze link spelen, maar in deze aangelegenheid kunnen we rechter en partij niet genoeg uit elkaar houden. We moeten dit aspect zeer consequent aanpakken.

Minister Marino Keulen : De controlearts zit meestal niet in de eigen sportdiscipline, en meestal laat men hem ook naar een andere discipline op de koop toe gaan. Ik zeg dit niet om mensen te verderechten, het is gewoon feitelijke informatie. Ik denk dat uw bekommernis hierover wat overdreven is.

Bij de vrije bonden en de bodybuilders wordt intens gecontroleerd omdat we weten dat daar grote risico's bestaan. Nu rijst het probleem dat er bijna geen bodybuilderscompetities in Vlaanderen meer zijn, net omdat er zulke intense controles zijn. We zijn zo doeltreffend dat de sport ons deels ontglipt omdat de beoefenaars over de grens trekken. Dit is eens te meer een bewijs dat we de controles zeer ernstig aanpakken.

Soms hebben overtredingen ook te maken met een nieuwe levensstijl. In het baseball werden een aantal controles gedaan, en er zijn een aantal mensen tegen de lamp gelopen. Ze bleken een joint te hebben gerookt. De vraag is of dit te maken had met de sportbeoefening op zich, of omdat die jongeren gewoon zijn joints te roken zonder er kwade be-

Keulen

doelingen mee te hebben. Ik heb geen antwoord op deze vraag, maar ik zeg dit omdat we ons soms de vraag moeten stellen of iets niet te maken heeft met een leefcultuur zonder dat er malafide bedoelingen bij zijn. Vandaag is dit natuurlijk een overtreding, en wie hierop wordt betrapt, moet er ook de consequenties van dragen. Het is geen verzachtende omstandigheid, maar een zeer persoonlijke bedenking van mezelf.

De heer André Denys : Ik denk dat hetzelfde probleem zal ontstaan met controles buiten de competities. Sommigen gaan zich voorbereiden in het buitenland, waar we niet kunnen optreden. In die gevallen zullen we moeten samenwerken met partners in het buitenland om gemeenschappelijk op te treden.

U zegt dat doping slecht is voor de commerciële kant van de sportwereld. Dat is waar. Ik stel echter vast dat de publieke opinie daar gemengd op reageert. Die sluit toch zo vlug de dopingzondaars opnieuw in de armen. Het is niet zo evident dopinggebruik maatschappelijk af te straffen. De overheid moet beter denken en moet zijn inspanningen op dat vlak permanent uitoefenen en versterken, want het zal niet de publieke opinie zijn die dopinggebruik zal afstraffen. Ik verheug me dat de lijn die is ingezet door uw voorgangers, wordt doorgetrokken.

De voorzitter : Mevrouw Gardeyn heeft het woord.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Ik ken een voorbeeld van een controle ter plaatse. Ik was op een wielervedstrijd in Wingene. De mensen van de dopingcontrole wendden zich tot de verantwoordelijken en vroegen wie er tijdens de wedstrijd was gestopt. Er mag geen misverstand over bestaan dat de jongens die voortijdig uit de wedstrijd zijn gestapt, niet meer naar de controle zouden hoeven. Dit is misschien een tip om de communicatie met de verantwoordelijken voor de renners te verbeteren.

Minister Marino Keulen : Het grote voordeel van de dopingbus is dat we in fatsoenlijke omstandigheden controles kunnen doen. Vroeger gebeurde dat in de bijkeuken van een plaatselijk café waar mensen letterlijk hun broek moesten uittrekken en waar ondertussen de duivenmelkers ook nog voorbijkwamen die toevallig moesten inkorven. Dat waren middeleeuwse omstandigheden. Daardoor werden ook procedurefouten gemaakt, want de controle moest soms in de meest onmogelijke om-

standigheden gebeuren. Met de dopingbus kunnen we zodanig werken dat we procedureel niet meer in de fout gaan.

Via het nieuwe decreet is het nu mogelijk dat er ook paramedisch personeel bij betrokken wordt en niet alleen dokters de controles moeten uitvoeren. Ten slotte wil ik nog meegeven dat controles op dieren niet mijn bevoegdheid is, maar van federaal minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de heer Demotte.

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mijnheer de minister, uw antwoord heeft me niet helemaal bevredigd. U zegt dat bijna 95 percent van onze sportbeoefenaars zuiver is. Ik wou dat ik dat kon geloven en ik zou willen dat het brede publiek dat ook geloofde, maar ik denk dat de mensen met u lachen indien u dit beweert. 95 percent was negatief op het ogenblik van de controle en voor de producten die op dat moment werden gecontroleerd. Het probleem is de opspoorbaarheid van de producten. Hiervan maakt u onvoldoende werk. U zegt dat bloedafname een verbetering is, omdat in het bloed de producten langer aanwezig blijven. Ik twijfel eraan dat producten in het bloed langer opspoorbaar blijven dan de afbraakproducten in de urine. Hierover wil ik wel eens de mening van een specialist horen. U wil de pakkans blijkbaar niet verhogen, omdat we met de huidige 2000 controles internationaal een hoog niveau halen.

U verwijt mij dat ik een heksenjacht wil organiseren, maar ik zei al dat dit niet mijn bedoeling is. Wij willen niet dat dames van 60 jaar die tennis spelen of dartsspelers worden gecontroleerd.

Minister Marino Keulen : Waarom niet ?

De heer Felix Strackx : Omdat wij denken dat het risico op misbruik bij deze groepen zeer klein is.

De informatie voor sporters over de dopinglijst, zoals via de Dopinglijn, is te beperkt. Ik geef een voorbeeld. Mijn zoon speelt voetbal. Als hij ziek is, neemt hij iets uit het apothekerskastje. Hij gaat niet eerst de dopinglijst op het internet raadplegen om te controleren welk medicijn hij wel of niet mag innemen. Het is mogelijk dat hij bij een verkoudheid een product neemt, waardoor hij bij controle positief bevonden wordt voor bepaalde producten. Niemand gaat bij het gebruik van neusdruppels of hoestsiroop eerst op internet nakijken of dit product geen aanleiding kan geven tot een positieve controle.

Strackx

De informatie moet op het medicijn zelf staan, anders heeft het geen enkele zin. De verpakking of de bijsluiter van het medicijn moet vermelden dat het product aanleiding kan geven tot een positieve dopingcontrole.

De initiatieven zijn goed bedoeld, maar komen soms een beetje belachelijk en niet efficiënt over.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Ik wil niet vervallen in een welles-nietesspelletje. Mijn antwoord was zeer uitvoerig.

Met de wijziging van het decreet medisch verantwoord sporten staat Vlaanderen, samen met Frankrijk en Italië, in Europa aan de top wat betreft dopingcontroles.

Mijnheer Strackx, ik heb soms de indruk dat u in 10 richtingen tegelijk schiet. U relativeert, en tegelijkertijd scherpt u aan.

Waarom zouden we geen controles uitvoeren bij darts of andere sporttakken ? Ik wil het probleem niet groter voorstellen dan het is, maar we stellen vast dat bij darts soms bètablokkers worden gebruikt om het trillen van de handen tegen te gaan. Dat is ook een vervalsing van de competitie. Waarom zouden we hier niet tegen optreden ?

We moeten geen heksenjacht organiseren, maar we moeten wel het gevoel geven dat de zuivere sporters een eerlijke kans krijgen, en dat degenen die een fout maken de kans lopen om gepakt te worden.

Aangezien de dopinglijst zo snel evolueert – er komen producten bij en er vallen er af -, is de Dopinglijst een goed instrument om de evolutie bij te houden. Als je dit moet doen met de sector zelf, is het einde zoek. Het gaat hier ook over haalbaarheid en doeltreffendheid.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Strackx en door de heer Gysbrechts werden tot besluit van deze interpellaties met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de evolutie van lidgelden van sportclubs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport, over de evolutie van lidgelden van sportclubs.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de financiële drempel voor de jeugd om zich aan te sluiten bij een sportclub – wat ook een bekommernis was van de Staten-Generaal van Bloso –, mag niet te hoog zijn.

Sport moet voor iedereen toegankelijk zijn, zeker ook voor de sociaal zwakkeren. Ik herinner me dat de toenmalige voorzitter van de KBVB, de heer D'Hooghe, meerdere keren heeft gezegd : 'Wij zijn de grootste kinderopvang van het land.' Hij heeft gelijk : sport betekent meer dan fysieke ontplooiing. Sport draagt bij tot de sociale en maatschappelijke ontwikkeling van de jongeren.

Na berichten dat het aantal leden van de sportclubs in Vlaanderen sterk is gedaald, heb ik in West-Vlaanderen een rondvraag gehouden bij 50 tot 60 clubs, zowel bij clubs voor zaalsporten als bij voetbalclubs. Hieruit blijkt dat het lidgeld, vooral van de jeugdvoetbalclubs, de voorbije 5 jaar gemiddeld met de helft is gestegen. In 1999 bedroeg het lidgeld gemiddeld 45 euro, in 2003 83 euro : een stijging met 51 percent. Bij basketbal- en volleybalclubs is er ook een stijging merkbaar, maar minder sterk. Dit moeten we ook benadrukken.

Ik stel zelfs vast dat bij sommige jeugdploegen het aansluitingsgeld voor een 'miniem' tot 250 euro oploopt. Een gezin met 3 kinderen moet dus 750 euro ophoesten om hun 3 jonge snaken te laten voetballen bij een ploeg. De stijging is vrij spectaculair. Het is duidelijk dat de sociaal zwakste families gewoon afhaken.

Decaluwe

Wat is de reden voor deze stijging ? Bij de voetbalclubs zijn de belangrijkste kosten : verplaatsingen, trainingen, huur van velden en materiaal, betalen van scheidsrechters, administratie, bijdragen aan de voetbalbond en verzekeringen.

Een van de belangrijke oorzaken – wat duidelijk werd bij de rondvraag – is het feit dat niet-professionele sportclubs geen opleidingsvergoeding meer krijgen als een speler naar een andere ploeg gaat. Het decreet van 1996 beschermt de sporter tegen misbruiken. De sporter wordt niet als koopwaar behandeld en heeft de vrijheid om jaarlijks – zonder enige vergoeding – te veranderen van club. Aan dit systeem is ook een nadeel verbonden. Ik ben zelf actief in basketbalmilieus en ervaar dit dagelijks. Bij Power Wevelgem hebben we bijna 400 jeugdspelers, en talenten worden gewoon weggeplukt door de topclubs.

De vergoedingen en het huidige transfersysteem zijn een voordeel voor de sterkere clubs. De jonge spelers worden naar een club met een grote naam gehaald, om daarna – als blijkt dat het toch niet om toptalent ging – gedumpt te worden. Het gevolg is dat er veel ontgoochelde jeugdspelers zijn die geen zin meer hebben om verder te sporten, en ook niet opnieuw bij hun oorspronkelijke club gaan spelen.

We moeten het systeem van de opleidingsvergoedingen goed evalueren. Als reactie op het decreet van 1996 heeft de Vlaamse Basketballiga een jeugdfonds opgestart, met bijdragen van de clubs. Hetzelfde is gebeurd door andere federaties. Ook ziekenfondsen leveren inspanningen. Bij aansluiting worden kortingen van 50 percent, met een maximum van 25 euro, gegeven. De ziekenfondsen merken – vanuit hun sociale doelstellingen – ook dat de lidgelden voor sportclubs te hoog oplopen.

Ondanks de verhoogde lidgelden zijn de sportclubs niet meer in staat om de totale jaarlijkse kosten per speler te dekken. Ik verwijs naar een studie van professor Stefan Kesenne van de Universiteit van Antwerpen, waarin staat dat de kosten van de jeugdopleiding van de Vlaamse basketbalclubs gemiddeld 265 euro per jaar bedragen. Het gemiddelde lidgeld in Vlaanderen bedraagt iets meer dan 100 euro. Als ik dan in een vrije tribune lees dat de voorzitter van Bloso ervoor pleit om de subsidies voor de clubs af te schaffen, hoor ik het – bij wijze van spreken – in Keulen donderen.

Het is belangrijk dat de Vlaamse Gemeenschap de Vlaamse sportfederaties – die ontstonden uit de

splitsing van de nationale bonden – subsidieert. De meeste bonden zijn effectief gesplitst. De sterkste stijging van de lidgelden is bij de voetbalclubs doorgevoerd, en het is net de voetbalbond die tot op vandaag halsstarrig weigert om zich aan te passen aan de federale structuren. Ik hou hier geen pleidooi om de nationale voetbalcompetitie op te splitsen, maar er kan wel een Vlaamse VZW van jeugdvoetbalploegen opgericht worden. Bij de voetbalbond bestaat evenwel de onwil om dit mogelijk te maken.

We bevinden ons stilaan in het stadium – wat ik ook hoor bij andere collega's –, dat het tijd wordt om actie te ondernemen en de jeugdclubs en de clubs in de lagere afdelingen op te roepen zich af te scheuren van de Belgische Voetbalbond, een eigen federatie te organiseren en zich te laten erkennen door de Vlaamse Gemeenschap. Dan zullen ze ten minste steun krijgen van de Vlaamse Gemeenschap. Als de heren van de nationale voetbalbond halsstarrig blijven en zo honderdduizenden euro's onbenut laten voor de kleine ploegen en de jeugdopleidingen, is dit de enige mogelijkheid.

Mijnheer de minister, welke initiatieven kunt u nemen om een halt toe te roepen aan de sterke stijging van de aansluitingsgelden bij sportclubs ? In welke mate kan een audit of rondvraag gebeuren om een goede analyse te maken van deze sterke stijging ? Welke initiatieven hebt u of heeft uw voorganger ten aanzien van de Belgische Voetbalbond genomen zodat het jeugdvoetbal kan genieten van de financiële ondersteuning van de Vlaamse Gemeenschap ? Is er een evaluatie gemaakt over de facultatief gehouden sportkampen, en wat zijn daar de resultaten van ? Wat is uw visie over de opleidingsvergoeding voor jeugdspelers ?

De voorzitter : De heer Gysbrechts heeft het woord.

De heer Peter Gysbrechts : Mijnheer de voorzitter, de heer Decaluwe heeft terecht een aantal problemen aangehaald. In uitvoering van het decreet betreffende de sportfederaties vragen we meer kwaliteit van de trainers en begeleiders van de clubs. Dit is terecht, maar het zorgt wel voor een verhoging van de kostprijs voor de clubs.

Ik wil de uitspraken over de voetbalsport – die bij de vragen het meest gevisieerd wordt – toch nuanceren. Veel clubs wordt hier onrecht aangedaan. Voetbal is een sport met een – in vergelijking met andere sporten – laag lidgeld, met lage jaarlijkse kosten voor de ouders. Er wordt een hele infrastructuur aangeboden voor een beperkt lidgeld. Er

Gysbrechts

zullen wel excessen zijn, maar als we de lidgelden van de provinciale voetbalclubs met jeugdwerking bekijken, wordt de bijdrage zeer laag gehouden.

Als in een gezin een zoon voetbalt en een dochter een andere sport beoefent, zal het verschil in kostprijs snel duidelijk worden. Het viseren van het voetbal, van de top tot de provinciale clubs, gaat iets te ver.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik beaam de bekommernis van de heer Decaluwe. Hij heeft een mini-rondvraag gehouden. Misschien kunnen we in deze commissie ook eens de definitieve resultaten van de Staten-Generaal over de sportclubs bespreken, en samen de beleidslijnen uittekenen.

Ik denk dat we sport hoog op de agenda moeten plaatsen, ook tijdens de begrotingsbesprekingen. Het is goed dat sport meer aandacht krijgt, maar we moeten allemaal bekommerd zijn om sport in de breedte : het knelpunt is niet enkel het lidgeld. Het probleem van de lidgelden wordt voor sommige clubs wel ondraaglijk, met een beperking van de toegankelijkheid als gevolg.

Er zijn gemeenten die inspanningen leveren om een deel van de lidgelden te betalen. Maar wat doet de overheid om die gemeenten te helpen ? Als hogere overheid moeten we kritisch durven zijn tegenover onze eigen aanpak. Als decreetgever vragen we inderdaad aan de federaties, en dus aan de clubs, om kwaliteitsvol werk te leveren. Dat is een zeer goed decreet, maar wat doen we om die federaties en die clubs die dat daadwerkelijk doen te ondersteunen ?

De heer Decaluwe zegt terecht dat niemand hier wil dat het statuut van niet-professionele sportbeoefenaar wordt gewijzigd. Wij willen geen verdoken transfersysteem, maar wat willen we dan wel ? Bepaalde federaties, zoals de basketbalfederatie, hebben een alternatief. Het decreet inzake de sportfederaties verbiedt dat uiteraard niet. Elke federatie kan creatief en inventief zijn. Maar wat doen we voor de federaties die dat doen ? De hogere overheid zou een en ander bijkomend financieel kunnen ondersteunen, daar ze op onze golf- lengte zitten en het decreet volgen.

Ook trainersvergoedingen vormen een belangrijke post voor de clubs. We vragen kwaliteit. Wat doen wij dan om deze clubs en federaties die daaraan werken te steunen ? Ik vind dit een interessant debat. Ik stel voor dat we in deze commissie, zeker in de volgende zittingsperiode, de krachten zouden bundelen, ook politiek, om sport op de agenda te zetten, ook wat de begroting betreft.

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik denk dat in de voetbal- sport inzake het lidgeld de voorbije jaren een inhaalbeweging is gemaakt, waardoor de stijging veel meer opvalt. Vroeger was het lidgeld van een voetbalploeg zeer gering. Spelers kregen er soms ook nog eens een paar voetbalschoenen en een sporttas bovenop. Volgens mij hebben de clubs handig gebruikgemaakt van de invoering van het decreet inzake de niet-betaalde sportbeoefenaar om het lidgeld voor de jeugd op te trekken. De reden om dat te kunnen doen, hebben ze met beide handen aangegrepen.

Ik ben ervan overtuigd dat de transfervergoedingen die vroeger bestonden de jeugdwerking niet ten goede kwamen. Toen we het ontwerp van decreet inzake de niet-betaalde sportbeoefenaar hier hebben besproken, hebben we dit afdoende kunnen aantonen. Ik denk trouwens dat het lidgeld dat de voetbalclubs innen bij de jeugd nog steeds niet integraal ten goede komt aan de jeugdwerking. Ik verdenk clubs ervan dat ze dat geld ook gebruiken om spelers van hun eerste elftal te betalen. Voetbal, meer dan andere sporten, brengt immers zeker in de jeugdcategorieën vrij veel geld op. Zelfs een training van preminiemen levert een volle kantine op.

De heer Carl Decaluwe : Dan moet u er toch eens de balansen op nakijken.

De heer Felix Strackx : Mijnheer Decaluwe, ik heb meer uren in voetbalkantines doorgebracht, wachtend tot de jeugdtraining voorbij was, dan u : daarvoor steek ik mijn hand in het vuur. Laten we daar niet over discussiëren.

De stijging van het lidgeld mag absoluut geen aanleiding geven tot pleiten voor het invoeren van een opleidingsvergoeding. Dat zou neerkomen op de herinvoering van een verkapt transfersysteem.

Blijkbaar heeft de voetbalwereld nog steeds heimwee naar dat systeem. Opleidingsvergoedingen waren destijds opgenomen in het eerste ontwerp

Strackx

van decreet van de hand van voormalig minister Weckx. Diverse fracties hebben gevochten om die vergoedingen uit dat ontwerp te krijgen, omdat ze, net als de transfervergoeding, de vrijheid van de amateursporter beperken. We hebben bekomen dat die vergoeding werd geschrapt. Ik hoop dat we heel de discussie over die opleidingsvergoedingen niet opnieuw moeten voeren.

Wat de voetbalwereld betreft, zou het de jeugdwerking van de clubs financieel al veel helpen, mocht de Voetbalbond zich na bijna 30 jaar eindelijk aanpassen aan de nieuwe staatsstructuur.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat de vraag van de heer Decaluwe over de lidgelden meer te maken heeft met de notie van sport voor allen dan met de problematiek van de opleidingsvergoedingen en de transfervergoedingen.

Ik wil echter van de gelegenheid gebruikmaken om de heer Strackx tegen te spreken inzake de standpunten over de opleidingsvergoeding. Ik herinner me nog dat het Europees Hof van Justitie in haar arrest over de transferproblematiek ook de opleidingsvergoeding verbood. Toen speelden wel degelijk heel wat fracties met de idee om een beperkte en doelgerichte opleidingsvergoeding mogelijk te maken. U weet dat er binnen de Europese Unie, meer bepaald bij de Europees Commissaris voor Sport, een mentaliteitswijziging is opgetreden. Zo zouden opleidingsvergoedingen, in tegenstelling tot transfers, wel mogelijk worden gemaakt.

Mijnheer de voorzitter, ik herinner er u aan : nog voor u voorzitter was, werd in deze commissie afgesproken om contact op te nemen met de diensten van de Europese Commissaris, opdat deze mensen hier informatie zouden komen verstrekken over deze nieuwe inzichten, zodat we met kennis van zaken de mogelijkheid van een terechte, geplafonneerde en doelgerichte opleidingsvergoeding opnieuw zouden kunnen bekijken. Ik wil vragen dat dit niet zou worden vergeten. Het is immers een manier om jeugdopleidingen geld te geven voor de inspanningen die ze doen en die niet steeds een opbrengst hebben. Ik dring daar heel sterk op aan. Een en ander kwam ter sprake toen ik heb geïnterpelleerd over de federale uitholling van ons decreet.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Mijnheer Decaluwe, de Staten-Generaal waren heel leerrijk, vooral dan de eerste dag. Wij zaten toen schouder aan schouder. We delen dezelfde bekommernis. Als we hier over sport spreken, dan hebben we het heel vaak over decreten en structuren, terwijl we in feite ook allemaal heel erg bekommerd zijn om de sporter en de sportclub. Soms is het niet altijd even duidelijk voor de buitenwereld dat het ene het andere toch wel beïnvloedt, en dat die structuren een positieve impact hebben. De vraag is hoe we in de toekomst zuurstof en kansen kunnen blijven geven aan die sporter en die sportclub. Dat is de uitdaging. Dat is uiteindelijk onze hoofdbetrachting.

Men verwees hier naar de voetbalsport. In debatten over opleidingsvergoedingen en de lidgeldproblematiek gaat het heel vaak over voetbal. Ook de vragen van de heer Schuermans over de opleidingsvergoeding gingen over voetbal, terwijl hier al vaak werd herhaald dat we daar eigenlijk niets over te zeggen hebben. Het gaat immers nog steeds over een unitaire bond, in tegenstelling tot bij andere sportdisciplines. Het is uw soeverein recht als parlementslid, maar ik zou niet oproepen tot het organiseren van een afscheuring.

Ik heb de heer Peeters, voorzitter van de KBVB, ontmoet. Dat is een heel wijze man. We kunnen hem 40 tot 50 miljoen frank bieden vanaf het ogenblik dat hij de voetbalbond defederaliseert. Dat geld kan hij gebruiken om bijvoorbeeld te investeren in opleiding, jeugdwerking en dergelijke. Zijn angst is echter dat een defederalisering heel veel kosten zal meebrengen. Er zal een Vlaamse vleugel zijn, naast andere vleugels, en een koepel daarboven. De vraag is of die 40 of 50 miljoen frank niet een schijn zal zijn van de meerkosten die zullen ontstaan. Ik heb hem verteld dat hij zeker geen Vlaamse competitie moet organiseren, de Belgische competitie mag van mij gerust overeind blijven. Ik zou het, vanuit sportief oogpunt gesproken, dwaas vinden om de competitie te splitsen op een ogenblik dat men spreekt over een Benelux- of Benecompetitie en we naar een schaalvergroting gaan. Het lijkt me ook contraproductief ten aanzien van resultaten en doelgericht werken.

Ik wil nog een kleine anekdote vermelden, typisch voor de problematiek van het lidgeld, die iedereen wel zal herkennen. Wijlen mijn vader was voorzitter van de lokale voetbalploeg. Twee dingen zijn me bijgebleven. Mijn moeder moest elke maandag de uitrusting van de spelers wassen omdat ze de vrouw van de voorzitter was. Dat gebeurde op

Keulen

basis van vrijwilligheid, en het was geen kostenfactor. Vandaag doet de wasserij dat en moet die worden betaald.

Mijn vader was bovendien aannemer. Bij een afbraak werd er enorm veel materiaal gerecupereerd voor het voetbalplein. De huidige reclamepanelen rond het plein komen nog allemaal van recuperatiemateriaal van werven van mijn vader. Dergelijke dingen gebeurden ook bij andere clubs. Nu hebben clubs vaak de eerste twee jaar geen opbrengst van de reclamepanelen omdat ze de kosten ervan eerst moeten betalen. Ook de onderwijzer en de elektricien hielpen gratis mee. Dat was de realiteit in Vlaanderen tot in de jaren tachtig. Ik wil hiermee wijzen op een maatschappelijke evolutie, wat aantoonst dat er vandaag met andere budgetten wordt gewerkt.

Vandaag verwachten mensen op alle niveaus kwaliteit, ook in de sport. Vroeger, en dat is vandaag in Vlaanderen in twee op de drie clubs nog de realiteit, groeide een getalenteerde oud-speler uit tot trainer. Die man had meestal geen diploma of getuigschrift. Vandaag worden de spelers getraind door gediplomeerde trainers, en die moeten navenant betaald worden. Dat betekent een druk op het budget van de club. Als die kwaliteit in de omkadering er niet is, haken jonge mensen af.

Mijnheer Decaluwe, u vraagt naar initiatieven om de sterke stijging van de aansluitingsgelden een halt toe te roepen. Op basis van enkele steekproeven stelt u vast dat de lidgelden de voorbije vijf jaar met de helft zijn gestegen bij de jeugdvoetbalclubs. Ik zeg het nogmaals : voetbal is niet onze bevoegdheid, maar het is de referentiewereld die de meesten van ons gebruiken. Uit een zeer recente bevraging van de Vlaamse sportclubs door het Bloso naar aanleiding van de Staten-Generaal, die op 20 en 21 september in Gent plaats had, en waar 2.480 clubs aan hebben deelgenomen, blijkt dat het gemiddelde lidgeld voor een jeugdlid vandaag 62,17 euro bedraagt en het gemiddelde lidgeld voor een volwassene 85,33 euro. De bevraging had plaats in mei en juni van dit jaar. Het hoogste lidgeld wordt gevraagd door de clubs die de sporttak golf aanbieden. Het lidgeld bedraagt daar 553,15 euro. Het laagste lidgeld wordt gevraagd door de clubs die volkssporten aanbieden, namelijk 13,67 euro. Volkssporten zijn ondermeer de liggende wip, de kruisboog, beugelen, kaatsen, en noem maar op. Ik ben overigens naar het Europees kampioenschap volkssporten geweest dat werd gehouden in

Evergem. Het gemiddelde lidgeld voor alle leden samen bedraagt 72,84 euro.

Uit de bevraging van de sportclubs is ook gebleken dat het gemiddelde lidgeld bij de voetbalclubs 77,31 euro bedraagt. Uit deze bevraging blijkt dus niet dat het gemiddelde lidgeld bij voetbalclubs dermate hoog ligt, of afwijkt van het gemiddelde, dat de overheid onmiddellijk maatregelen moet nemen om een halt toe te roepen aan de door u vastgestelde sterke stijging.

Uit diezelfde bevraging is ook gebleken dat het lidgeld voor de leefbaarheid van de club van fundamenteel belang is. Gemiddeld 42 percent van het totaal budget van de clubs wordt gegenereerd uit lidgeld. 16 percent is afkomstig van sponsoring, 6 percent van subsidie, 3 percent van inkomgelden, 10 percent van evenementen, 16 percent van de kantine en de nevenactiviteiten en 7 percent van overige zaken, zoals een tombola of iets dergelijks.

Gelet op de steeds toenemende vraag om de kwaliteit in de sportclubs te verhogen, moeten de sportbeoefenaars een redelijk lidgeld betalen aan de sportclubs. Dit lidgeld mag enerzijds niet te hoog liggen, want het zou de algemene sportbeoefening in de weg staan en de sociale rol van de sportclub ondergraven. Anderzijds mag het lidgeld ook niet te laag liggen waardoor de sportclubs aan een heleboel inkomsten zouden moeten verzaken of uitgavenposten moeten schrappen die van groot belang zijn om de kwaliteit van de werking van de club te kunnen garanderen.

Uitgaande van de veronderstelling dat de club eenmaal per week een training houdt van één uur en de sportbeoefenaar eenmaal per week deelneemt aan een wedstrijd gedurende ongeveer 30 weken per jaar, betalen de sportbeoefenaars gemiddeld 1,2 euro per uur. In ruil voor deze minimale lidmaatschapsbijdrage kunnen de leden een jaar lang aan trainingen en wedstrijden deelnemen en bovendien volop genieten van de clubsfeer en het sociale netwerk dat de club hen aanbiedt. Bovendien bevat deze lidgeldbijdrage een verzekering burgerlijke aansprakelijkheid en persoonlijke ongevallen voor ongevallen die zich tijdens de clubactiviteiten en ook van en op weg naar de club kunnen voordoen.

Ik zal nauwgezet de evolutie van de lidgelden opvolgen. Indien ik via de regelmatige contacten die ik heb met het werkveld zou vernemen dat de stijging van de lidgelden de sociale rol van de sport zou ondergraven, zal ik dat onmiddellijk laten on-

Keulen

derzoeken en nagaan welke maatregelen hiertegen kunnen worden genomen.

Ik ben op 19 augustus op bezoek geweest bij de heer Peeters, de voorzitter van de Belgische Voetbalbond. Het is duidelijk dat hij de bond niet wil opsplitsen en geen aanspraak wenst te maken op de overheidssteun die hij zou kunnen krijgen via het decreet van 13 juli 2001 inzake de erkenning en de subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding.

Het decreet voorziet niet enkel in subsidies voor de sportfederaties om hun basisopdrachten te vervullen, maar maakt het voor de federaties ook mogelijk om te genieten van subsidies voor hun facultatieve opdracht 'jeugdsport'. Binnen deze facultatieve opdracht subsidieert de Vlaamse overheid jeugdsportprojecten, die de participatie aan jeugdsport of de kwaliteit van de jeugdsportwerking willen verhogen. Het gaat om ondersteuning om zowel de participatie als de kwaliteit te verbeteren. Het wettelijke kader om deze subsidies toe te kennen is aanwezig. Indien de Belgische Voetbalbond wordt gesplitst, kan hij – zoals de andere erkende en gesubsidieerde sportfederaties – genieten van deze subsidies.

In het kader van het contract 'jeugdsport' zijn er voor de gemeenten mogelijkheden om subsidies te krijgen voor projecten, indien school, sportclub en gemeente samenwerken voor een evenement. Op die manier worden de samenwerkingsverbanden versterkt. Ook lokale voetbalclubs kunnen in dit project stappen.

Het probleem met het contract 'jeugdsport' is dat de gemeenten te veel zelf de evenementen organiseren en te weinig laten plaatsvinden in de clubs. Op dit vlak moeten we bijsturen. Ik wil ook overwegen om desnoods de reglementering aan te passen. Het is vaak de sportdienst die dit organiseert als een apart evenement. Het zou beter in de clubs zelf gebeuren, want het moet de bedoeling zijn om meer mensen naar de clubs te halen.

In de campagne 'Bij de sportclub zit je goed' is voor de tweede keer een pilootproject opgezet, waarbij erkende en niet-erkende clubs – zoals lokale voetbalploegen – promotieacties kunnen ontwikkelen om nieuwe leden aan te trekken. Hiervoor kunnen zij – door een project in te dienen bij Bloso – tot 690 euro subsidie krijgen.

In uitvoering van het decreet van 13 juli 2001 kunnen de erkende en gesubsidieerde sportfederaties genieten van subsidies in het kader van de facultatieve opdracht 'sportkampen'. Omdat de Belgische Voetbalbond geen Vlaamse erkende sportfederatie is, kunnen er geen gegevens versterkt worden over de sportkampen van deze unitaire voetbalbond. In de periode 1998-2003 organiseerden volgende Vlaamse recreatieve sportfederaties sportkampen waarin voetbal werd aangeboden. Het gaat om : de Koninklijke Vlaamse Voetbalbond, Sportievak, Blijf Actief VZW, Sportafederatie VZW, Sportcrea VZW, Gezinssportfederatie van de Bond van Grote en Jonge Gezinnen, FROS Amateursportfederatie, Bond voor Lichamelijke Opvoeding VZW en VKZ Omnisport. In 2000 namen 2070 sportbeoefenaars deel aan deze sportkampen, in 2001 1552 en in 2002 waren er 1654 deelnemers. De subsidiëringvoorwaarden en kwaliteitseisen die aan deze sportkampen worden gesteld, zijn opgenomen in het uitvoeringsbesluit van 31 mei 2002.

Naar aanleiding van de opening van de nieuwe tribune van voetbalploeg Sint-Truiden heb ik gezegd dat het goed is eens na te denken over de opleidingsvergoeding. Ik word hier door veel verantwoordelijken van provinciale voetbalclubs over aangesproken. Het gaat niet over de nationale voetbalploegen, en zeker niet over de topclubs, maar over de grote groep clubs in de lagere nationale reeksen en in de provinciale reeksen. Vroeger had een speler – bij wijze van spreken – geen rechten. Het verhaal van Jean-Marc Bosman is een goed voorbeeld. Hij speelde bij Tilleur en wilde vertrekken, maar de club wilde hem niet laten gaan en vroeg een astronomisch hoog transferbedrag. De enige beweegreden van de club was dat ze hem de overstap naar een andere ploeg niet gunde. Dit was eigenlijk een subtiele vorm van slavernij. In dit dossier is door het Europees Hof van Justitie een duidelijk arrest geveld.

Vandaag heeft een speler opnieuw alle rechten, maar de club blijft nu een beetje verweesd achter. Er wordt geïnvesteerd in de opleiding en er wordt een kader aangeboden om mensen hun sport te laten beoefenen, maar elke speler kan gewoon weer vrij vertrekken. Clubverantwoordelijken zien de opleidingsvergoedingen toch als een vorm van transfer. Zij willen met deze vergoeding opnieuw spelers kunnen kopen en verkopen om als kleine club ook een rol te spelen op de transfermarkt. Zelden werd gezegd dat ze dit bedrag wilden investeren in de jeugdwerking. De redenering is dat de club, als een goede speler is vertrokken, ook zelf eens op zoek kan gaan naar een andere goede speler. Dit is niet de bedoeling van de opleidingsver-

Keulen

goeding. Er moet geïnvesteerd worden in de jeugdwerving en de opleiding van jonge spelers. Op Europees vlak heersen over dit onderwerp bepaalde ideeën, dus we moeten hierover overleg plegen met een aantal mensen.

De club ontvangt geld voor de goede spelers die worden weggehaald, maar wat gebeurt er als een opleidingsvergoeding moet worden betaald als een minder getalenteerde speler wil vertrekken, en de andere ploeg niet wil betalen? De speler – of zijn ouders – zullen zelf de transfer moeten bekostigen. De vraag is of we op deze manier niet van de regen in de drup komen. Dit is niet de bedoeling.

Ik stel ook vast dat deze problematiek vooral leeft bij het voetbal. In de andere sportdisciplines is dit veel minder belangrijk. Soms bestaat er een collectief systeem, waarbij elke club bijdraagt aan een fonds. Als een speler vertrekt die veel jaren jeugdopleiding achter de rug heeft, krijgt de club meer middelen uit dat fonds. Was de opleidingsperiode korter, dan ontvangt de club een kleiner bedrag. Andere federaties hoor ik hier weinig vragen over stellen.

Ik wil het gesprek voeren over een opleidingsvergoeding die de clubwerking ten goede komt en geïnvesteerd wordt in de opleiding van jonge spelers, en niet gebruikt wordt als verkapte transfersom.

Ik ben verantwoordelijk voor de amateursporters, de beroepssporters zijn een federale bevoegdheid. Dit moet duidelijk zijn, want hierover bestaan soms misverstanden.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord. Ik deel zijn visie over de evaluatie van de opleidingsvergoeding. De vergoedingen moeten voor de clubs, en dan specifiek voor de jeugdopleidingen, bestemd zijn. Dit mag geen verkapt transfersysteem zijn.

Ik wil de problematiek van de sterk stijgende lidgelden niet minimaliseren. Ik heb de indruk dat een aantal collega's dit wel doen. Uit de cijfers blijkt dat het lidgeld oploopt tot 250 euro. Met 3 kinderen maakt dit 750 euro. Voor de sociaal zwakkeren is dat een probleem. Ik zie dat mensen gewoon afhaken. Als deze trend zich verder zet, ontstaan er een groot probleem. We moeten deze ontwikkelingen nauwlettend opvolgen – en de minis-

ter heeft zich hier ook voor geëngageerd –, want vooral voor de kleine clubs is dit een groot probleem voor de werking.

Dan is er nog een element. De heer Strackx heeft de vergadering verlaten, maar ik ben het niet eens met zijn uitspraak over de kantine. Als een club een bus huurt, dan moeten er al veel glazen bier en cola worden gedronken om deze kost te recupereren. Ik ken de balansen van die jeugdclubs. Zo zal de club niet rendabel worden.

De heer Peeters en zijn voorganger, de heer D'Hooghe, van de Belgische Voetbalbond zijn charmante mensen, maar ze zijn die Vlaamse ondersteuning helemaal niet genegen. Dat blijkt uit informele gesprekken. Het argument dat die 50 miljoen frank meteen naar structuren zal gaan, is voor mij geen argument. De basketbalbond en de volleybalbond kunnen dit wel. Mijnheer de minister, u hebt een groot aantal voorbeelden gegeven van wat er op een creatieve wijze kan. Dit kan natuurlijk niet voor de Voetbalbond, deels omdat die niet is aangepast. Als het gaat over de ondersteuning van trainers, en misschien zelfs wat materiaal-kosten betreft, kan men zich op een creatieve manier organiseren, zonder al te veel kosten voor de overheid, zodat een maximaal deel van die 50 miljoen frank naar de jeugdspelers kan gaan.

Dat bedrag werd ook al genoemd toen de heer Martens nog minister van Sport was. Maak me dus niet wijs dat dit niet kan. Ik dring erop aan dat er zou worden gebrainstormd, ook met de Voetbalbond. Ik krijg tientallen e-mails van kleinere, provinciale clubs die de voorgedij van de Belgische Voetbalbond meer dan beu beginnen te worden. Ze krijgen immers geen enkele ondersteuning, maar hebben niets dan kosten. Men moet dus rond de tafel gaan zitten. Maar ik blijf erbij : als de Voetbalbond halsstarrig blijft weigeren, dan zal er een beweging totstandkomen waarbij de jeugdstructuren zich losscheuren van die grotere ploegen, met alle gevolgen van dien.

Dan is er ook nog het spanningsveld tussen Vlaanderen en Wallonië. Dat is natuurlijk een ander debat, maar ook dit element speelt hier een rol. Ik pleit daar niet voor, maar ik merk dat de overheidsondersteuning en de semi-overheidsondersteuning in Wallonië in de zandsporten begint te lijken op competitievervalsing, ook bij de jeugd. Dat is ook ter sprake gekomen tijdens de Staten-Generaal. Ik vraag me af waartoe dit zal leiden. Ik wil daar aandacht voor vragen.

Decaluwe

Ik vraag dat u er bij de verantwoordelijken van de Belgische Voetbalbond op aandringt dat zij hun gezond verstand gebruiken. Er is sprake van een Belgische federale staat, maar hier wordt steeds meer de indruk van een staat in de staat gecreëerd. Dat willen we niet. De Voetbalbond moet hiervoor openstaan. Als de bond blijft weigeren, dan moeten we er niet schrikken als er vroeg of laat problemen opduiken.

De voorzitter : Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen : Wat de problematiek van de unitaire voetbalbond betreft, wil ik overleg blijven voeren. Ik wil niet pleiten voor een afscheuring, want dat leidt meteen tot een confrontatie. We moeten ervoor zorgen dat het gesprek mogelijk blijft en we moeten de bond trachten te overtuigen.

Heel belangrijk in uw laatste opmerkingen was de positie van de vrijwilliger. De Staten-Generaal leerden ons dat er in Vlaanderen 313.000 vrijwilligers actief zijn in de sportclubs. Dat zijn mensen die elke week in touw zijn voor hun club. We stellen daar een onrustwekkende vergrijzing vast. Op de eerste plaats is dat soms te wijten aan de mentaliteit in de club. Sommige mensen hebben een mentaliteit van : ik heb hier de kantine geschrobd en ondertussen ben ik terreinafgevaardigde, en elke nieuweling moet ook eerst de kantine schrobben alvorens hij terreinafgevaardigde kan worden. Vliegen vangt men echter niet met azijn, maar met honing. Zo trekt men geen jonge mensen aan.

Ten tweede is het zo dat de ouders van duivels en preminiemen elke zaterdag meegaan, voor vervoer zorgen en daarover onderling afspraken maken. Als men hen echter vraagt deel uit te maken van het bestuur, desnoods het jeugdbestuur, dan weigeren ze. Ze zijn er nochtans altijd. Dat is een maatschappelijk fenomeen : mensen willen zich niet

meer massaal en permanent engageren. Ze doen dat ad hoc. Dat komt bijna neer op een feitelijk engagement in de clubstructuur, maar een daadwerkelijk toetreden en verantwoordelijkheid opnemen als bestuurslid van de club is blijkbaar net een brug te ver. Men wil het uiteindelijk nog altijd wat vrijblijvend houden.

In Wallonië zijn er natuurlijk minder clubs, aangezien de regio minder bevolkt is. Er zijn ook minder topclubs in vergelijking met Vlaanderen. De volgende uitspraak is volledig voor mijn rekening, en ik wik mijn woorden, maar ik denk dat in Wallonië de sportwereld meer gepolitiseerd is dan bij ons.

De heer Carl Decaluwe : Bij ons ook, maar op een subtielere wijze.

Minister Marino Keulen : In Wallonië heeft bijna elke politicus van formaat zijn eigen sportclub. Dan denk ik bijvoorbeeld aan Moeskroen en de heer Detremmerie. In heel veel van die clubs is een politicus voorzitter, zodat de band tussen het beleid en de club veel nauwer is dan bij ons. Bij ons is een en ander onafhankelijker. Dat lijkt me ook gezonder, want objectiever.

Op termijn is dat de beste zaak voor de sport. Als een zwaargewicht vandaag voorzitter is van een club, dan kan hij zijn positie gebruiken om sponsors aan te trekken. Maar als hij morgen geen voorzitter meer is, dan haken die sponsors ook af en blijft de ploeg met lege handen achter. Dan gaat het soms steil bergaf met die club, van de topklasse naar de provinciale reeksen. Ik weet dus niet of ons afstandelijk bestuur terzake zo slecht is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.57 uur.*
